

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 2 (40)

Спецвипуск до тижня науки

«Сучасний коледж – науково-методична майстерня»

Вінниця – 2022

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

ВИПУСК № 2 (40)

Свідоцтво про державну реєстрацію

друкованого засобу масової інформації

Серія ВІД № 1065-423-ПР від 24 грудня 2019 року

Журнал

(науково-виробничий, навчальний, довідковий)

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, російська, англійська, німецька

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Конкурси

Номер затверджено на засіданні науково-методичної ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 4 від 01 травня 2022 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.;
відповідальний редактор: методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Заболотний В.Ф., д.філ.н. Войцехівська Н.К., д.філ.н., проф. Слободинська Т.С., спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу/[ред.кол.: Войцехівський К.Ф. (гол.ред) та інші]. – Вінниця: Вінницька міська друкарня, 2022. – Випуск 2(40). – 133с.

© КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», 2022

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНО ПРО МІСЮ ВИКЛАДАЧА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ	
<i>МАРЦЕНЮК О.Г.</i>	5
THE PECULIARITIES OF PRACTICAL USE OF ORDINAL AND CARDINAL NUMERALS IN MODERN ENGLISH	
<i>Ліана ГРИЦИШЕНА</i>	7
PHONETICS VS PHONOLOGY	
<i>Владислава ГУРКАЛО</i>	13
АФІКСАЛЬНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНОТАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	
<i>Анжеліка КУЛИК</i>	16
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ АНГЛІЙСЬКИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ- ЗООНІМІВ ТА ЇХ УКРАЇНОМОВНІ ЕКВІВАЛЕНТИ	
<i>Софія РЕМЕНЯК</i>	20
ОСОБЛИВОСТІ ЗМІНИ ТА МОТИВАЦІЯ ЗНАЧЕННЯ СЛОВА	
<i>Ілона СНІГУР, Анастасія ФУССА</i>	25
ШЛЯХИ ПОПОВНЕННЯ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	
<i>Юлія ХОМЕНКО</i>	30
TYPOLGY OF THE SYSTEM OF PARTS OF SPEECH IN ENGLISH LANGUAGE	
<i>Леся ПАВЛИШИНА</i>	36
ORIGINS AND LINGUISTIC PECULIARITIES OF NEW ZEALAND ENGLISH	
<i>Олександра ДЕРЕВЕНКО</i>	39
ТОПОНІМІЧНА ЛЕКСИКА ТА МЕТОДИ ЇЇ ОПИСУ В АНГЛОМОВНИХ СЛОВНИКАХ	
<i>Марія ФЕДОРИШИНА</i>	43
ФОРМУВАННЯ РИТОРИЧНИХ УМІНЬ І НАВИЧОК СТУДЕНТІВ ВНЗ	
<i>МАЗУР Т.А.</i>	49
ЗНО З УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ: НА ВСІ 200!	
<i>БЕРЕЖАНСЬКА О.Ю.</i>	53
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ІМЕННИК» У 6 КЛАСІ	
<i>Тетяна БАГРІЙ</i>	57
СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ДІЄСЛОВО» НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 7 КЛАСІ	
<i>Діана СІЛКО</i>	61
ІГРАШКА У СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>Маріям МАДЖИДОВА</i>	66
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Вікторія ТЕТЕРУК</i>	68
ВИКОРИСТАННЯ НАРОДОЗНАВЧОГО МАТЕРІАЛУ У НАВЧАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ РІЗНИХ ВИДІВ ЛІЧБИ	
<i>Анастасія М'ЯКУШ</i>	76

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Юлія ДОВГАНЮК</i>	79
УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ІГРАШКА В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
<i>Юлія ПШЕНИЧНА</i>	82
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МОРАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ПЕРЕДШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КАЗКИ	
<i>Марина СИТНИК</i>	87
ДИДАКТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ФІЗИКИ	
<i>МИСЛИЦЬКА Н. А., КУЗЬМИНСЬКИЙ О.В., БАЙДА А.Г.</i>	95
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ВИМОГА ЧАСУ	
<i>РОМАНУХА Ю. В.</i>	100
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВЕДЕННЯ ШКОЛЯРІВ ІЗ СДУГ	
<i>БАРЩЕВСЬКА І.В.</i>	102
ЕЛІТА РОЛОНІ ПРО ПОЛЬСЬКО-ТУРЕЦЬКУ ВІЙНУ 1621 РОКУ	
<i>ЛИСИЙ А.К.</i>	104
ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ НАВИЧОК СОЦІАЛЬНОЇ ВЗАЄМОДІЇ	
<i>Андрій САТАНОВСЬКИЙ</i>	107
ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ СИСТЕМІ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	
<i>КИСЕЛЬОВ Д.Л.</i>	111
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 5-9 КЛАСІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ	
<i>Ярослава ЯРЕМЕНКО</i>	115
ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ	
<i>Яна СТЕЦЮК</i>	119
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ БАЗОВОЇ ШКОЛИ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ПРИРОДИ	
<i>Катерина ФОРОСТЯНА</i>	125
ВИКОРИСТАННЯ МУЗИКОТЕРАПІЇ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА В ЗАКЛАДАХ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	
<i>ЧМІХАЛЕНКО В. С</i>	128

ВИМОГИ

до підготовки науково-методичних статей
Збірника «ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

**СИСТЕМА ВПРАВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ТЕМИ «ДІЄСЛОВО»
НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В 7 КЛАСІ**

УДК 373.5.016 :811.161.2

Діана СІЛКО

студентка філологічного факультету

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник:

викладач кафедри української філології,

к.пед.н Похилук О.М.

Якість вивчення дієслова учнями основної школи зумовлена багатьма чинниками. Рівень методичної роботи, кваліфікація вчителя, стиль викладання й загальна атмосфера шкільного життя – усе це великою мірою впливає на навчально-виховний процес. Проте навіть найзразковіша організація діяльності вчителя, усі його прагнення навчити учнів приречені на невдачу, якщо учні байдужі до вивчення української мови, коли фактичні знання не збуджують їхньої фантазії, не впливають на почуття, не викликають радості пізнання. Тому однією з центральних проблем навчання й виховання особистості школяра є формування в нього відповідних стимулів, потреб і мотивів, які б спонукали його до навчання.

Формування умінь і бажання вчитися залежить від рівня розвитку пізнавального інтересу в дитини. Адже пізнавальний інтерес – це велика рушійна сила, яка відкриває розум і серце дитини для благотворного впливу науки. Завдяки інтересу дитяча думка послідовно проникає в суть явища, наполегливо відшукує зв'язки, і, долаючи труднощі та перешкоди, досягає радісного осяяння, коли невідоме відкривається в усій логічній цілісності й красі. Здобута ціною активної праці й творчих зусиль, поєднана з особистим життєвим досвідом, істина у свідомості школяра перетворюється у власне

переконавання. А це означає, що досягнуто основної мети навчання: учень не тільки збагачується знаннями, а й розвивається й формується його особистість.

У статті окреслено шляхи посилення комунікативної спрямованості вивчення частин мови, розглянуто сутність комунікативно-мовленнєвих завдань, їхню роль у формуванні комунікативної україномовної компетенції учнів основної школи в процесі вивчення морфології, схарактеризовано систему вправ чинних підручників, доповнено їх ситуативними завданнями, що відповідає меті шкільного курсу української мови та компетентнісному й комунікативно-функційному підходам. Основну увагу приділено визначенню типів ситуативних вправ, їхньому взаємозв'язку із структурними елементами уроку, цільовими настановами та групами комунікативних умінь, що формуються в процесі виконання завдань. Представлено зразки ситуативних завдань різних типів, які спрямовані на засвоєння морфологічної теорії, формування вмінь використовувати мовні засоби в нестандартних, змінених ситуаціях, власних висловлюваннях різних типів і стилів мовлення.

Ключові слова: комунікативна компетенція, комунікативні вміння, морфологічна субкомпетентність, функційне навантаження частин мови,

мовленнєво-ситуативні завдання, ситуація спілкування, компетентнісний підхід, комунікативно-функційний підхід, мотивація навчальної діяльності, типи ситуативних завдань, система вправ.

Мета статті полягає у виявленні методичних особливостей використання ситуативних завдань за компетентнісним та комунікативно-функційним підходами, в уточненні їхньої типології та розробці системи вправ і завдань, які будуть сприяти реалізації поставлених перед учителями освітніх завдань.

Ми вбачаємо розв'язання проблеми в поєднанні специфічних принципів навчання морфології та сучасних нормативно визначених підходів з наданням пріоритету функційно-комунікативному, текстоцентричному, компетентнісному.

Специфічними комунікативно спрямованими вважаємо наступні напрями: урахування системного характеру мови, опанування морфології у взаємозв'язку з іншими розділами шкільного курсу (синтаксисом, лексикологією, стилістикою тощо), що дозволить формувати відповідні субкомпетентності; вивчення мовних одиниць у єдності змісту, форми й функцій на основі текстів різних типів і стилів мовлення, що сприятиме свідомому оволодінню мовою, доречному використанню в мовленні вивчених частин мови; опора на знання про частини мови, отримані в початкових класах, вивільнить час для виконання творчих завдань, використання інтерактивних технологій на всіх етапах вивчення морфології.

Особливості вивчення морфології в 7 класі. Вивчення морфології має практичну спрямованість, адже відкриває можливості для розвитку мовлення учнів на основі засвоєння граматичних норм і правил, сприяє збагаченню словникового запасу,

засвоєнню правил слововживання. Оволодіння частинами мови шляхом виділення граматичних ознак слів, що належать до різних граматичних класів, розмежування видових і родових понять, класифікації морфологічних явищ спрямоване на удосконалення логічного мислення школярів. Без знання способів словозміни, що є предметом вивчення морфології, у подальшому неможливе ефективне засвоєння синтаксису, орфографії й пунктуації. Уміння змінювати слова відповідно до морфологічних правил лежить в основі побудови стилістично диференційованих текстів як засобу ефективної комунікації.

Програмами визначено державні вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів. Зокрема під час вивчення морфології учні повинні оволодіти такими вміннями й навичками: розпізнавати частини мови, визначати їхні постійні й непостійні ознаки, синтаксичну роль, правильно утворювати частини мови відповідно до відомих способів словотвору, використовувати в мовленні окремі граматичні форми частин мови з урахуванням їхнього функціонального призначення.

Залежно від своєрідності навчання в школах різних типів, визначаються особливості вивчення морфології. В усіх типах шкіл питома вага надається комунікативно-діяльнісному, функціонально-стилістичному, когнітивному, соціокультурному підходам.

Теоретичні засади навчання морфології розроблені такими вченими, як О. Біляєв, В. Горяний, Н. Грипас, В. Мельничайко, М. Плющ, М. Шкільник та ін. Накопичується досвід методистів і вчителів щодо особливостей використання традиційних методів і прийомів, розробляються нестандартні підходи до

вивчення морфології в школах нового типу (О. Горошкіна, В. Горяний, С. Караман). Учитель-практик повинен бути вільним у виборі засобів, форм навчання, підпорядковувати їх тим завданням, що виходять зі своєрідності навчальних закладів.

Вивчення морфології починається зі з'ясування питання про поділ слів на частини мови. Розподіл слів за частинами мови здійснюється за сукупністю ознак – семантичних, морфологічних, синтаксичних. Учням найлегше дається сприйняття семантики слова, тим більше, що саме за цією ознакою здійснюється й поділ частин мови на самостійні (означають назви понять), службові (виражають відношення між поняттями) й вигуки (служать для вияву емоцій).

Під час вивчення теми «Дієслово» слід сформувати в учнів уявлення про дієслово як частину мови; розвинути вміння свідомо вживати дієслова в активному і пасивному мовленні; виробити навички правопису особових закінчень найбільш уживаних дієслів 1 і 2 дієвідміни. Усі ці завдання розв'язуються одночасно.

Приклади вправ на формування загального поняття про дієслово.

1. Гра «Що робити?».

Учитель називає слово, яке відповідає на питання «хто?», учні записують його, а потім самостійно добирають і записують слова, які відповідають на питання «що робити?».

На дошці записано дієслова: *говорю, йду, розмовляю, стукаю, крокую, базікаю, мокну.*

На які питання відповідають ці слова? Що вони означають? Згрупуй і запиши дієслова, близькі за значенням.

2. Гра «Напиши п'ять прикладів з двома дієсловами».

Учитель пропонує написати п'ять прикладів, в яких має бути два дієслова. Зразок: 1) Краще не обіцяти, як слова не здержиш. 2) Книжка вчить як на світі жити. 3) Правда й з дна моря виринає, а неправда потопає. 4) Хто з правдою зріднився, той грому не боїться.

Вивчення числа й роду дієслів. У процесі застосування числа дієслів учні усвідомлюють, що: 1) дієслово змінюється за числами; 2) дієслова мають два числа – однину й множину; 3) у реченні дієслово – присудок стоїть у тому ж числі, у якому й підмет – іменник (займенник).

Підготовча робота до сприйняття учнями поняття «число дієслів» починається ще в період навчання грамоти, коли діти в одному випадку ставлять питання «що робити?», а іншому – «що робить?», можна провести спостереження за кількістю виконавців дій.

Формуючи поняття роду дієслів, учень досягає розуміння учнями того, що форми мають тільки дієслова минулого часу однини; рід дієслів залежить від роду пов'язаних з ними іменниками (займенниками).

Вправи на змінювання дієслів за числами і родами (в минулому часі).

1. На дошці запис: *Липа цвіте. Трактор оре. Качка пливе.*

Хто що робить? Що що робить? Назвіть іменники. Назвіть дієслова. Що означають дієслова. Запишіть за зразками.

Однина: липа цвіте. Множина: липи цвітуть.

2. На дошці вірш.

*Гроза прийшла... зітхнули трави,
Квітки головки підняли,
І сонце, тепле і ласкаве,
Спинило погляд на землі,
Літає радість, щастя світить,
Дзвенять пташки в садах рясних.*

Сміються знову трави, квіти...

А сльози ще тремтять на них.

Який стан природи описує цей вірш? Доберіть заголовок. Назвіть дієслова. На які питання вони відповідають?

Випишіть дієслова у дві колонки: у першу – вжиті в однині, у другу – в множині.

Змінювання дієслів за часами. Опрацьовуючи часові форми дієслова, учні застосовують, що дієслова змінюються за часами; мають три часи, теперішній, минулий, майбутній; дієслова теперішнього часу називають дію, яка відбувається тоді, коли про неї говорять; дієслова минулого часу називають дію, яка відбувалася раніше, ніж про неї говорять; дієслова майбутнього часу називають дію, яка відбувається після того як про неї сказали.

Вправи на розрізнювання часових форм дієслів. На дошці запис:

Би...щитъ –

В...чоріє –

Л...жить –

С...ніє –

Вставте пропущені букви. До якої частини мови належить подання слова? Визначити час дієслів. Поставте їх у минулому й майбутньому часі.

2. Гра «Наш, не наш час».

Учні поділяються на три групи: теперішній, минулий, майбутній час. Учитель проказує речення або записує їх на дошці. Коли у реченні, наприклад, є дієслова минулого часу, то учні з групи минулого часу піднімають руки, а решта учнів каже: «Не наш час». Коли у речення є дієслова двох часів, то руки піднімають обидві групи. Виграє та група, учні якої матимуть найменше помилок.

Формування поняття про дієвідмінювання. Змінювання дієслів за особами. Унаслідок ознайомлення з

особливими дієвідмінювання учні повинні знати, що дієслова теперішнього й минулого часу змінюються за особами і числами; відносяться 1-ої, 2-ої, 3-ої особи однини чи множини; існують два типи дієвідмін – I-II; до I дієвідміни належать дієслова, які в 3-ій особі множини мають закінчення -уть (-ють), що й визначає написання букв е, є в особових закінченнях; до II дієвідміни належать дієслова, які в 3-ій особі множини мають закінчення -ать (-ять), що й визначає написання букв, и, і в особових закінченнях.

Після того як учні оволоділи навичками визначення особи дієслова за закінченням, їх слід підвести до розуміння закономірності, яка лежить в основі поділу дієслів на дієвідміни. Для цього вчитель використовує таблицю змінювання дієслів теперішнього й майбутнього часу за особами, звертає увагу школярів на особові закінчення й повідомляє, що дієслова поділяються в залежності від особових закінчень на дві дієвідміни.

Вивчення неозначеної форми дієслова передбачає усвідомлення учнями того, що ця форма не має часу, числа, особи й роду.

Вправи на визначення особи та дієвідміни дієслова.

1. Гра «Яка дієвідміна».

Вчитель називає дієслова, учні на пальцях показують до якої відміни належать ці слова. Виграє той, хто найменше помилиться.

2. Гра «Яка особа».

Учитель проказує речення, у яких є дієслова. Учні, почувши дієслова на пальцях чи цифрами, написаними на картках, показують, до якої особи вони належать. Виграє той, хто жодного разу не помилиться. Для гри можна використовувати такі речення.

1. *Спіють груші по садах, відлітатъ зібрався птах.* 2. *Бачить – не бачить, чути – не чує, мовчки говорить, добре мудрує.* 3. *Ми дружимо з книжкою.* 4. *Гарно ти співаєш!* 5. *Вранці взимку пташка тремтіла, а до неї друга ж прилетіла.* 6. *Не співаю я бо поточків і земної травиці юожидаяю.*

2. Гра «Хто швидше».

Учитель пише на дошці дієслова в неозначеній формі. Учні повинні списати їх, визначити дієвідміну кожного дієслова й дібрати до кожного антонім. Виграє той, хто першим виконає правильно завдання.

Слова для гри: *шити (пороти), падати (вставати), заборонити (дозволити), знайти (загубити), любити (ненавидіти).*

Вивчення теми «Дієслова» дає великі можливості для одночасної роботи над розвитком усного й писемного мовлення учнів.

ВИСНОВКИ. Опрацювання дієслова як частини мови спрямоване на поглиблення знань учнів про граматичне і лексичне значення слова, про особливості словозмінування і словотворення в українській мові, про синтаксичну роль у мовленні. Вивчення дієслова відкриває великі можливості для усвідомлення граматичної будови мови, засвоєння та застосування навичок правильного вживання дієслівних форм, зв'язку їх з іншими словами. Вивчення дієслова значною мірою сприяє розширенню і конкретизації словника молодших школярів, надає висловлюванню точності та змістовності.

Ознайомлення з поняттям дієслова як частини мови у початковій школі підпорядковується вирішенню таких завдань: узагальненню та розширенню уявлення учнів про лексичне значення дієслів; удосконаленню умінь точно і влучно добирати дієслова для передачі своєї думки; формуванню початкових уявлень про основні граматичні категорії дієслова; виробленню навичок правопису. Програми орієнтують на організацію роботи з теми «Дієслово» у таких напрямках: формування загального поняття про дієслово, розвиток умінь встановлювати його зв'язок реченні з іншими словами; розвиток уявлень про здатність дієслова змінюватися за часами та родами, про неозначену форму дієслова; спостереження за використанням дієслів-синонімів, дієслів-антонімів, за вживанням дієслів у переносному значенні у текстах; спостереження за функціонуванням неозначеної форми дієслова; формування вмінь використовувати дієслова, що відповідають ситуації спілкування.

Знання про дієслово як частину мови успішно застосовується учнями на практиці у тому випадку, якщо вони засвоїли суттєві ознаки, що складають сукупність поняття, уміють виявити ці ознаки у частковому явищі, виконуючи у визначеній послідовності розумові операції. Все це забезпечує цілеспрямовану, гармонійну роботу, яка полягає у вивченні певної системи шляхом усвідомлення лексичного та семантичного значення слова, його синтаксичної ролі та стилістичного використання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Биконь Т. Вивчення розділу «Морфологія» на уроках української мови в системі компетентнісної освіти / Т. Биконь // УМЛШ. – 2013. – №6. – С. 45–49.
2. Білокінь Н. Вивчення розділу «Морфологія» на уроках українс.

3. Голуб Н. Ситуаційний метод на уроках української мови в школі / Н. Голуб // УМЛШ. – 2013. – № 7. – С. 18–24.
4. Науковий часопис національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова. Серія 10. – 2012. – Випуск – С. 217–220. 11.
5. Пентилюк М. І. Наукові засади комунікативної спрямованості у навчанні рідної мови / М. І. Пентилюк // Укр. мова і л-ра в школі. – 1999. – №3. – С. 8–10.
6. Шелехова Г. Зміст і структура оновленої програми з української мови для основної школи крізь призму сучасних підходів / Г. Шелехова // УМЛШ. – 2013. – №2. – С. 60–64.

*Стаття надійшла до редакції
11 квітня 2022р.*

ІГРАШКА У СИСТЕМІ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

УДК 373.2.015.31 :66.72\73

Маріям МАДЖИДОВА

студентка факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Науковий керівник: РУДА Т.В.

спеціаліст вищої категорії, викладач – методист

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Варто зазначити, що у дошкільному віці пізнання світу, світосприйняття відбувається з найбільшою інтенсивністю та швидкістю. Дитина вивчає навколишні об'єкти, визначає їх властивості, будує образи різних предметів, що згодом складаються у загальну конструкцію, картину світу.

Найбільш проективною та діагностичною в дошкільному віці є ігрова діяльність. Обираючи гру, дитина обирає тему, будує, проектує сюжет, визначає ролі, віддзеркалюючи свої інтереси та захоплення. В ході гри вона демонструє своє ставлення до тих чи інших об'єктів, речей, програє уявні позитивні та негативні ролі так, як вона собі їх уявляє. У грі дитина інтуїтивно обирає те, що їй притаманно, чим вона буде займатися у подальшому, в дорослому віці; інколи ж дорослі нав'язують їй іграшки та ігри, орієнтуючи, програмуючи на вибір справи, що імпонує

їм. Але обрати іграшку – це ціла наука, яку доводиться опановувати батькам та педагогам, щоб діти росли щасливими та пізнавали навколишній світ. Таким чином гра – це основна діяльність дошкільнят, а іграшки – це засоби гри.

Численні дослідження психологів та педагогів показують, що іграшки завжди були дієвим засобом розвитку психіки та широко використовувалась у народній педагогіці для соціального виховання та залучення дитини до життя дорослих. Як показує практика, не може бути однакового підходу до створення та відбору іграшок, а обов'язково повинні враховуватися вікові закономірності розвитку ігрової діяльності.

Іграшка розширює світогляд дитини, кардинально впливає на її відчуття, уяву, сприйняття дійсності.

Світосприйняття – це система уявлень людини про світ, місце людини у світі, відношення людини до світу та до самої